ABONAȚII „UNIVERSULUI"

cari vor trimite direct secțiunii „Universul" Buc., C-lea Griviței 23

LEI 220 LEI

vor primi

O POLIȚĂ NOUĂ DE ASIGURARE de 20.000 Lei cu drept de participare la tragerile de amortizare și de premii din

15 AUGUST 1941

Acești abonați ai „Universului" primesc scutire de rate pe baza abonamentului și anume: pentru fiecare abonament anual se eliberează de plată 4 rate lunare a lei 220.—, dela sfârșitul asigurării. In felul acesta, durata plății primelor care pentru această asigurare este de 10 ani se reduce pentru abonat la 7 ani.

Odată cu polița de asigurare vor mai primi în dar:
UN SFERT DE LOZ, în valoare de lei 750 al clasei a 3-a a LOTERIEI STATULUI din

21 și 22 August 1941

iar la achitarea ratei a 4-a lunare
UN CUȚITAȘ M-del „Franco-Română" cu 2 limbi și un tirbușon
și la achitarea ratei a 12-a lunare
UNA CASETA cu 6 CEȘTI și 6 FARFURIOARE DE KARLSBAD
SE POATE CERE TRECEREA DELA O ASIGURARE VECHE LA O ASIGURARE NOUĂ IN CONDIȚIUNILE SUS ARĂTATE

Acte de notariat - Urmăriri

Sâmbătă 2 August

VÂNZĂRI IMOBILIARE

26401. — Caragea Ion vinde Natalie V. Manoliu imob. str. Ion Creangă 30, lei 1.175.000.

26493. — Niculescu Natalia și Traian vând Thelesis Popa imob. str. Traian 184, lei 1.300.000.

26487. — Costinescu Vasilica vinde Ion Pildner imob. str. Gh. Dem. Teodorescu lei 900.000.

26489. — Ionescu Mihai vinde Georgeta Dumitriu imob. parcul Delavrancea, str. D 28, lei 750.000.

26448. — Szekely Eva și Ion vinde Ana Ghiller imob. str. Abrud 114, lei 575.000.

26411. — Scărlătescu Petre vinde Marie și Tinca Stoenescu imob. str. Temișana 38, lei 480.000.

26420. — Casa de Credit P. T. T. vinde Fotino Dumitrescu imob. str. Gr. Tocilescu 31, lei 319.263.

26421. — Idem Ortansa Hubert imob. str. Vanici 15, lei 374.136.

26491. — Davidescu Maria vinde Maria și Raimond Pfaff imob. str. Teleorman 66, lei 300.000.

26484. — Gheorghiu Gr. Aurelia vinde Aurel Nicolescu teren str. Câmpineanu 54—56, lei 343.000.

26483. — Idem Aurel Niculescu teren str. Câmpineanu 54—56, lei 143.000.

26437. — Barloiu Ioan vinde Maria Mardaloescu teren com. Fundulea lei 300.000.

26381. — Ioniță Gherghina vinde Gh. Berci teren str. Eliade Rădulescu 28, lei 65.000.

26336. — Stănescu Luxița vinde Nicula Schilinger imob. str. Rucăr 30, lei 45.000.

26337. — Idem teren str. Cetatea Albă 7 cu lei 30.000.

26430. — Predescu Nicolae vinde Gh. Predescu imob. stăpânit prin actul aut. nr. 4215/904 cu lei 60.000.

INSCRIPȚIUNI IPOTECARE

20290. — Iliescu-Brânceni Nicolae ipotecează M. A. N., Subsecretariatul de Stat al Marinei, imob. str. I. G. Duca 17, lei 4.000.000.

26399.— Șerbănescu-Sachelarie Henrieta ipotecă Casa de credit, econ. și ajutor a pers. sanitar și de ocrotire imob. str. Pietății 2, lei 100.000.

26388. — Marinescu Gh. vinde Casa de credit a func. minist. de finanțe imob. Giurgiu lei 50.000.

26461. — Moisescu Gh. ipotecă banca pop. „Infrățirea Pieptănari" imob. com. Șerban Vodă lei 100.000.

26472. — Manea D-tra ipotecă Casa Oștirei imob. str. Gh. Cotoveanu 11, lei 150.000.

26478. — Drăgănescu V. ipotecă Casa Oștirii imob. Câmpu Lung (Muscel) lei 70.000.

26418. — Dumitrescu Fotinia ipotecă Casa credit P. T. T. imob. str. Grigore Tocilescu 31, lei 30.000.

26398. — Ionescu Pia, Ana și Maria ipotecă Casa de credit a pers. sanitar și de ocrotire imob. cal. Floreasca 16, lei 80.000.

26470. — Vidrighin Uța Maria ipotecă Casa Oștirei imob. str. Dobrogea 12, lei 85.000.

26418. — Hubert Ortansa ipotecă Casa de credit P. T. T. imob. str. Vămii 15 lei, 68.000.

26458. — Nicolescu Aurelia ipotecă Regia aut. C. F. R. imob. Dămăroaia lei 30.000.

26457. — Alecu Stan și Sofia ipotecă Regia aut. C. F. R. imob. parcul Rahova, str. B 10, lei 65.000.

26389. — Blaga Ion ipotecă Casa de credit func. minist. finanțelor imob. str. Frații Brătulescu 97, lei 70.000.

GAJ

26454. — Soc. Română de Editură gaj D-tru Rădulescu tipografia din calea Moșilor 356, lei 300.000.

IMPRUMUT

26473. — Furmuzache Petre se împrumută dela Creditul Func. Urb. cu lei 600.000.

CONSTITUIRE

26422. — Soc. Inducarbon capital lei 1.000.000.

CONSTRUCȚII

26485. — Gheorghiu Aurelia construește Aurel Niculescu apart. str. Câmpineanu 54—56 cu lei 1.000.000.

26486. — Idem — idem garsonieră cu lei 500.000.

Falimente și urmăriri

VÂNZĂRI DE ACTIVE FALIMENTARE

— In ziua de 5 August ora 8, se vând prin licitație publică de către Sindicatul falimentelor, activele faliților: Marcu Solomon, compus din mobilier de casă; Gh. Ene, compus din unelte de brutărie și doi cai.

— Idem se vinde portofoliul de creanțe al fal. I. Schonfeld.

— La 18 August ora 8, se vinde activul fal. S. A. „I. G. E. M. E.", compus din materiale semifabricate, piese pentru biciclete și motociclete și diverse materiale metalice.

— La 26 August ora 8, se vinde activul fal. I. Georgescu Pălămidă, compus din mobilier de casă.

— La termenele de mai sus sunt invitați a se prezenta la Sindicatul falimentelor și faliții pentru a asista la licitație.

POPRIRE

Dos. 16294/941. — Inființată prin Corpul portăreilor, secția notariat, în mâinile S. A. de Telefoane, asupra salariului ce plătește debitorului Lascu Alexandru, salariat la acea societate, pentru despăgubirea cred. Margareta Lascu, de lei 1.500 lunar, pensie alimentară.

SECHESTRU ASIGURATOR

Dos. 16955/941. — Inființat prin Corpul portăreilor, secția notariat, pe orice avere mobilă a debitorului Gh. Niculescu din str. Dunăvăț 89, aflată la restaurantul și bodega „La Burciu" din calea Griviței 94, pentru despăgubirea cred. Gh. Mihăilescu, de lei 300.000.

COMANDAMENTE

Dos. 17952/929. — Debitor Mihail Ghimpețeanu — creditor Maria Liteanu, imobil str. C. Disescu 15, datorie lei 189.900 cu proc., chelt. de urmărire și de executare și onorar de avocat.

— 15642/937. — Paulina și Margareta Vasilescu — avocat N. Vasilescu, teren 23.182 m. p. comuna Crețești-Ilfov și lot. 3 (teren viran) în Buc., str. Anton Pan 3, datorie lei 64.829 de fiecare procente, plus lei 20.000 chelt. de urmărire și executare.

Dela P. T. T.

Direcțiunea generală P. T. T., aduce la cunoștința tipografiilor, caselor de editură și librăriilor că, pe viitor pachetele cu cărți, broșuri didactice, științifice și literare, etc., nu se mai pot depune cu timbre de francare P. T. T. la oficiile din gări, ci numai la oficiile P. T. T. capitale de județe, pe lângă care funcționează birourile de cenzură spre a fi cenzurate.

Pentru București aceste pachete se vor prezenta la oficiul Poștal central pentru cenzurare.

Nerespectarea acestor dispozițiuni atrage sancțiunile prevăzute de legile militare.

Nenorocire
la o arie de treerat

Timișoara, 3 August

La o arie de treerat dintre comunele Orțișoara și Fibiș, s'a întâmplat o nenorocire, care s'a soldat cu câteva victime.

Cazanul locomobilei, din cauze necunoscute, a făcut explozie, spărgându-se. O bucată de fier a lovit în cap pe fetița Ana Filip, de 11 ani, care privea treerul. Copila a rămas moartă pe loc.

Angajații Ioan Bașinca, de 17 ani, Zorița Stoi, de 23 ani și Maria Ioan, de 25 ani, au fost răniți. Bașinca fiind rănit grav, se găsește în situație disperată.

Locomobila era proprietatea lui Ioan Orthody.

Aveți Radio?

De lângă aparatul d-vs. de radio nu trebue să lipsească „RADIO - UNIVERSUL". Numărul apărut astăzi cuprinde programele emisiunilor românești și străine, articole tehnice și ultimele noutăți din lumea radiofonică.

„RADIO-UNIVERSUL" — 5 Lei exemplarul

Memento

CALENDAR

LUNI, 4 AUGUST

Ortodox: Cei 7 tineri din Efes.
Catolic: Dominic.
Protestant: Hartmut.
Răs. soarelui 5,03; apusul soarelui 19.40.

FAPTE ȘI GANDURI DIN ALTE VREMI

4 August

1814. **Norodul se plânge Domnitorului de lipsă de pâine, iar aceea puțină care este se face neagră, necoaptă și se vinde și cu lipsă la cântar.**

In urma celor constatate Domnitorul dă porunci pentru îndreptarea relelor și îndestularea populației spunând: „Cinstite și credincios boerule al Domniei Mele dumneata Vel Agă, o mare plângere auzim Domnia Mea că se face de norodul poliției, nu numai că pătimesc din lipsă de pâne, ci și aceea ce se scoate, după ce este neagră și necoaptă, apoi este și lipsă la dramuri; pentru care nu numai mâhn'te ni s'au pricinuit, ci și la mare mirare suntem, pentru ce una ca aceasta să nu fie sub cea mai mare grijă și priveghere a Agiei, în vreme ca nu numai că vreo lipsă de bucate vechi din anul trecut este, ci încă și cele nouă ce s'au secerat au început a se și treera și putem zice și mai vârtos, că este îmbelșugare iar nu lipsă; de aceea poruncim dumi-tale într'adins și cu strășnicie, ca făr' câtuși de puțină întârziere, socotind-o aceasta cea mai întâi treabă și datorie a Agiei, să îngrijești și să dai nizamul brutarilor nu numai de a scoate pânea cu îmbelșugare, ci și coaptă bine, i curată și la dramuri deplin făr' câtuși de puțină lipsă, căci într'adins avem a eși Domnia Mea în târg și de nu vom găsi pânea într'acest chip, nu numai pe acel brutar după ce i se va da iagma toată marfa sa îl vom și pedepsi strașnic, ci și dumnea-ta nu vei avea cuvânt vrednic de îndreptare.

Osebit de aceasta ne-am înștiințat, că și la zarzavaturi și altele de ale mâncărei se urmează un mare și nesuferit preț pricinuitor de mare lipsă și discolie săracilor, iar la auzul Domniei Mele foarte împotrivitor, și și această scumpete nu curge din alt nimic fără numai din pricina precupeților care eșind la margine întâmpină pe locuitorii cei ce aduc și cumpărându-le dela ei, le vând cu acest fel de nesuferit preț; de aceea și pentru aceasta poruncim cu strășnicie, ca precupeții să fie cu totul popriți de a le mai cumpăra și locuitorii să fie slobozi a veni ei înșuși înlăuntru în poliție, ca să le vânză, spre îmbelșugarea săracilor".

GEORGE DINCA

RADIO

LUNI 4 AUGUST
RADIO-ROMANIA
1875 m. 160 kHz. 150 Kw.
RADIO-BUCUREȘTI
364,5 m. 823 kHz. 12 Kw.
POSTUL PE UNDE SCURTE
32,4 m. 9260 kHz. 2 Kw.

6.00—7.30: **ORA DIMINEȚII:** Deschiderea emisiunii; Marșuri (discuri); Radio-Jurnal (I p. 1-a); Concert de fanfară româno-german; Radio-Jurnal (I p. 2-a); Inchiderea emisiunii.
12.00: Muzică vieneză (discuri).
12.30: Jurnal în limba ucraineană.
12.45: Jurnal în limba rusă.
13.00: Radio-Jurnal (II); Jurnal cultural și agricol.
13.20: Uverturi din opere și operete (discuri).
13.50: Serviciul de știri germane.
14.00: Radio-Jurnal (III).
14.20: ORA OSTAȘULUI.
15.20: Reportaje.
15.30: ORA RANIȚILOR.
16.30: Inchiderea emisiunii de prânz.
17.30: Radio-Jurnal (IV).
17.45: Conferință.
18.00: Pianiști celebri (discuri).
18.20: Animale, pasări și insecte în muzică (discuri).
19.00: Cronica științifică.

POSTUL PE UNDA SCURTA
32,4 m.
19.15: Jurnal în limba ucraineană.
19.30: Jurnal 'n limba turcă.
19.40: Jurnal în limba rusă.

RADIO ROMANIA ȘI RADIO BUCUREȘTI
19.15—19.50: Mari cântăreți germani (discuri).

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI ȘI POSTUL PE UNDA SCURTA
19.50: Serviciul de știri germane.
20.00: Radio-Jurnal. (V).

EMISIUNE PENTRU STRAINATATE pe unda scurtă de 32,4 m.
Semnal.
22.50: Emisiune în limba greacă.
23.00: Emisiune în limba germană. Muzică (discuri).
23.20: Emisiune în limba italiană. Muzică (discuri).
23.40: Emisiune în limba franceză. Muzică (discuri).
24.00: Emisiune în limba engleză. Muzică (discuri).
Inchiderea emisiunii.

TEATRE

COMEDIA: Fetița ta.
SAVOY: Firfirică cu Vasilache.
REGINA MARIA (Alb și Negru): O soacră frumoasă.
LUPTA ȘI LUMINA: Milostenie și Doctorul fără voe.
TEATRUL DIN SĂRINADR: „Adam și Eva".

Cinematografe

ARO: Capricii și jurnale de războiu ONC și UFA.
SCALA: Bestiile roșii (Crucișetorul Sevastopol), jurnal UFA 516 și O. N. C.
CAPITOL: Frații Marx la circ și jurnal: Cruciada contra bolșevismului partea doua.
TRIANON: Bestiile roșii (Crucișetorul Sevastopol), jurnal UFA 516 și O. N. C.
REGAL: O voce la ruletă și jurnale ONC și UFA.
SELECT: Richard al III-lea și jurnal.
FEMINA: Domn Victor și Ultimul jurnal de războiu.
ARPA: Barnabé și jurnal românesc nr. 3.
PALAS BULEVARD: Bel Ami și jurnal.
ROXY: Cavalcada eroică și jurnal de război.
FORUM: Aventurile lui Arsene Lupin, Jurnal de război No. 4 și jurnal Ufa.
ELYSEE: Cruciada antibolșevică cu ultimele noutăți depe front și Prima aventură.
OMNIA: Inamicul ne pândește. Cruciada contra bolșevismului partea II-a și compania „Gândăcel".
ALCAZAR: Urme șterse. Cruciada contra bolșevismului partea II-a și Jurnal românesc de război.
„AIDA": Femeia fără trecut. Jurnal și complectare.
AMERICAN: Bal Paré și Cruciada contra bolșevismului partea II-a și Jurnal O. N. C. No. 3.
BARCELONA: Cântecul deșertului, jurnal românesc de război și jurnal U. F. A.
BIRUINȚA: O crimă pe ring și Revista Melodia.
BITOLIA: Regele valsului, Cruciada contra bolșevismului partea II-a și jurnal de război No. 2.
„CARMEN": Diavolul aerului și jurnal.
COTROCENI: Iadul îngerilor și Cruciada contra bolșevismului.
CRÂNGAȘI: Agentul G. intră în acțiune. Jurnal Ufa. Complectare „Cuceritorii aerului". Trupa de reviste Georgescu-Buzău-Scarion.
CARMEN SYLVA: Femei în lanțuri și trupa de reviste Georgescu-Iași.
DICHIU: 1 contra 100; jurnal și trupa de reviste Dan Boerescu.
DACIA: Ultimul rond. Jurnal de război No. 3 și Cruciada contra bolșevismului partea II-a.
DIANA: Bengali. Jurnal de război No. 2 și trupa Jan Tomas.
ELYSEE: Cruciada partea III-a. Inimă pribeagă și comp. Melodia.
EDISON: Mezalianța jurnal și artiști.
GLORIA: Dragoste în culise și complectare.
„FRANKLIN": „La capătul pământului", „Războiul nostru sfânt" și jurnal U. F. A.
FLORIDA: Crinul Chinei și Jurnal: Cruciada contra bolșevismului.
IZBÂNDA: Asediul Alcazarului și Cruciada contra bolșevismului.
ILEANA: Kora Terry, jurnal de războiu No. 3 și cruciada contra bolșevismului.
LIZEANU: Stânca de mărgean, Mândra noastră țară și complectare.
LIA: Căpitanul de poștă. Jurnal și complectare.
MARCONI: „Evreul Suss". Jurnal de război Nr. 4 și trupa de reviste M. Bejan.
MARNA: Jos masca, Cruciada contra bolșevismului partea I și II-a și trupa de reviste Titi Mihăilescu.
MILANO: Zaza și Cruciada contra bolșevismului No. 1 și 2.
MODEL: Cocoșatul de la Notre Dame. Războiul nostru sfânt. Jurnal de război.
MEXIC: Vulturul negru (operă completă). Războiul sfânt și artiști.
MIORIȚA: Paradisul pierdut. Jurnal de război No. 3 și jurnal U. F. A.
NONI: Rio și jurnal de război.
NERO: Patru bărbați și un jurământ și jurnal de războiu No. 2 O. N. C.
NISSA: Femei în lanțuri și Jurnal de război Ufa.
ODEON: Cruciada contra bolșevismului. Dragoste în mi-bemol și jurnal românesc No. 3.
PACHE: Umbra trecutului și Jurnal O. N. C.
PELEȘ: Câinele din Baskerville și jurnal O. N. C. No. 2.
PARIS: De-aș fi rege și Jurnal O. N. C. No. 4.
REX: Manon Lescaut jurnal Ufa de războiu și complectare.
ȘIC (Bulevardul Filantropiei, 115): Emancipata și Cavalcada Fantastică.
„SPLENDID": Prizonierele destinului și comicul Iulian.
TOMIS: Pe veci a ta și jurnal de războiu.
TRIUMF: Pericolul roșu și Jurnal O. N. C. No. 2.
TEATRUL CULTURAL REGELE MIHAI I, București Noi: Panică în Venus, jurnal și Trupă de artiști.
UNIC: Dela Mayerling la Sarajevo și Jurnal de război No. 2.
„UNIREA": Fecioara de azi și jurnal.
VOLTA BUZEȘTI: „Prima aventură". Jurnal O. N. C. Cruciada anti-bolșevică" No. 2 și Compania Georgescu-Iași.
VENUS: O noapte de pomină, Jurnal de război No. 2 și comedie.
„VOLGA": O viață întreagă, jurnal și complectare.
VERGU: Manon Lescaut, jurnal No. 3 și artiști.

EXPOZIȚII

MUZEUL NAȚIONAL DE ISTORIE NATURALA „GRIGORE ANTIPA", șos. Kiselef nr. 1.
DOMNIȚA ANASTASIA 8. — Expoziția permanentă de cusături românești și scoarțe „Elisabeta Cosco", sub conducerea d-nei Olga Cosco-Maican.
ATENEUL ROMAN: Inchis pe timpul verii.
MUZEUL INDUSTRIAL: (Parcul Carol I) Duminica și sărbătorile 4—9.
MINISTERUL PROPAGANDEI (str. Wilson): Munții Apuseni — expoziție de fotografii.
BIBLIOTECA PUBLICA A ATENEULUI ROMAN. — Deschisă în toate zilele de lucru dela 4-7 d. a. Intrarea liberă.
CENTRALA CASELOR NAȚIONALE, calea Victoriei 52: cusături, covoare românești și jucării.
MUZEUL SILVIC (Parcul Carol I), deschis publicului: Dumineca, orele 10—13 și 17—20. Joia: orele 17—20.
CASA SIMU MUZEU. — Pictură și sculpturi alese din școala română și franceză, deschisă în aceleași zile și ore ca și Muzeul Simu.
SALA „ORFEU" (calea Victoriei, et. I): Milița Petrașcu. sculpturi și desene. (Deschis până la 20 Iulie).
COLECȚIILE AL. CANTACUZINO (str. General Budișteanu nr. 24), Cărți vechi, mărci poștale, etc. Deschis Miercurea între orele 3-6 și Duminica dela 10 la 12.
MUZEUL DE ARTA RELIGIOASA din str. Știrbey Vodă 39, Joia, Duminica și sărbătorile legale.

Farmaciile de serviciu

Camera de gardă pentru cazuri urgente de faceri în timpul nopții telefon 3.71.88, orele de serviciu 8 seara — 8 dimineața.

Farmaciile de serviciu în timpul zilei și nopții, între orele 13—15 și dela ora 20, numai pentru executarea rețetelor medicale în cazuri urgente

LUNI

Pierro Andrei, calea Victoriei 14, I, 3.76.66; Vasiliu G. D., calea Victoriei 68, I, 3.09.20; Frunză Ei. Popescu, b-dul Regele Carol 23, I, 4.52.04; Stern Herman, calea Văcărești, 39, I, 3.45.76; Fichman Nahman, str. Sf. Apostoli 52, I, 3.65.40; Nistor Traian, calea Griviței 112, II, 4.91.84; Ciocoiu George, str. Știrbey Vodă 55, II, 5.15.25; Cotinghiu Ion, b-dul Banu Manta 7, II, 4.1(.36; Paleacu Mihail b-dul Filantropia 103, II; Urseanu Gh., b-dul Tache Ionescu 12, III, 2.86.22; Dr. Voitinovici A., calea Victoriei 206, III; Sotirescu A., șos Ștefan cel Mare 2, III; Vaeni C-tin, str. Română 17, III, 2.01.48; Drăguș George, str. Viitor 114, II, 2.33.46; Pibicescu Tempeanu, calea Călărași 240, IV, 3.67.63; Niculescu M. Stănescu, b-dul Pache 34, IV; 3.24.73; Georgia Nicolae, str. Tr. Sperantia 1, IV, 3.78.63; Nicolescu B. Alex., calea Șerban Vodă 147, V, 5.37.22; Cristidi Ioan, calea Rahovei 265, VI, 3.82.37; Dr. Ullman Ludovic, str. Dr. Davila 7, VI, 3.00.30.

Astra ardeleană, cetate de cultură națională
O podoabă a Sibiului

Curgea leatul 1860. — Orice manifestare politică era gâtuită. Veac de tânjire primejdioasă, care însă ascundea pentru neamul nostru ardelean zorile zilelor de înălțare, visate de vijelioasa generație a anului 1848.

Peste cuprinsul „mioritic" al Ardealului, cu văi largi, cu dealuri blânde, cu plaiuri de ispită și munți îndrăsneți, leagăn de eroi ai credinței și ai faptei din veac în veac, se îndoia stăpânitor, personalitatea gigantică a arhiereului ortodoxiei biruitoare, Andrei Șaguna, înțelept sfetnic al împăratului austriac.

Cu putere de vizionar biblic trezește energia națională, orânduindu-i cărarea spre *„câmpul nesfârșit și veșnic roditor al culturii"*. El oblicise cu mintea lui ce despica negurile, că urmașii clăcașilor, care au trăit veacuri de întunerec și suferinți amare, sunt setoși după lumină, ca cerbul după unda iezerului și dornici de o viață mai vrednică de ființa omenească. El ghicise svâcnirile străbune din sângele acestor iobagi, care își îndreptau trupurile frânte de lanțuri păgâne și își înălțau sufletul spre zările idealului intremător, strigând din baerele inimii după dreptate și libertate. A simțit adânc lipsa unei instituțiuni, pe care o visase și tribunii Axente și Balint, împreună cu crăișorul munților, Iancu, așezare care să se îngrijească de aproape și cu înțelegere aritmetică de nevoile și aspirațiile spirituale și materiale ale neamului, instituțiune care să întrunească pe toți Românii ardeleni într'un mănunchiu, „cum împreună plugarul în snop, spicele de grâu curat". Pentru crearea acestui așezământ cultural și românesc cere, prin o petițiune semnată de 176 fruntași români, voie dela guvernul provincial ardelean a ține o adunare consultătoare în scopul „înființării unei reuniuni, a cărei chemare să fie lățirea culturii populare și înaintarea culturii cu puteri unite".

In primăvara anului 1861 se așează piatra din capul unghiului pentru societatea botezată cu iscusință „Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român" și al cărei scop se fixează în următoarele: „Inaintarea literaturii române și cultura poporului român în deosebitele ramuri prin studiu, elaborarea și edarea de opuri, prin premii și stipendii pentru diferite specialități de știință și arte și alte asemenea". Prima adunare din Octombrie 1861 a revărsat valuri de nebiruită însuflețire peste întreg pământul Ardealului românesc. Ea a ales de prim președinte al ei pe realizatorul și ocrotitorul acestei instituțiuni, numită de Timotei Cipariu „un reazim al naționalității române", pe providențialul arhiereu Șaguna, care cu glasul vibrând de emoție se adresează adunării, stăpânită și ea de cele mai sfinte sentimente naționale: *„Masa dulcei maicei noastre este pregătită pentru oaspeți mulți; maica noastră a fost până acum îmbrăcată în doliu, dar de acum înainte se îmbracă în haine de nuntă și poftește la masă pe toți fiii săi, ca să strălucească și ea în casa și cu casa sa și să înoiască pe fiii săi precum se înoiesc tinerețele vulturului"*.

Tot cu acest împărătesc și sfânt prilej vestește el cu putere de evanghelist adevărurile veșnice ale neamului: *„Monumentele materiale ale unui period cult se pot nimici prin mâini barbare și o nație liberă se poate lipsi de libertate prin niște legi draconice; însă monumentele spirituale și moravurile cele bune, precum și valoarea lor rămân pentru toți timpii nerăsturnavere, căci acestea sunt mai presus de orice putere silnică și fizică, de ele nu se poate atinge mâna barbarului, furul nu le poate fura, moliile nu le pot mânca. Fiind așa dară problema noastră a înainta în literatura, cultura, industria și agricultura națiunii noastre, adecă a înainta starea spirituală și materială a poporului nostru, vrem a deștepta prin mijloace naționale facultățile, va să zică cugetările cele senine și serioase în poporul nostru, ca să cunoască ființa și destinația sa și să o știe întrebuința spre tot binele, precum și alte nații fac astăzi aceasta și precum cere spiritul de civilizator al secolului nostru; darurile lui vor garantiza viitorul cel mai ferice al mult cercatei noastre națiuni și o vor feri de niște lovituri ucigătoare de religia și limba ei. Aceste convingeri mari să ne însuflețească, domnilor, pe noi toți, și atuncia tare cred, că cerul va încorona cu flori de mângâere întreprinderea noastră, și va asculta rugăciunea mea, prin care cucerindu-mă îl rog, ca să reverse binecuvântarea sa asupra Asociațiunii noastre, căci tot darul desăvârșit vine de sus, dela Părintele luminilor"*.

Astfel, nemuritorul Șaguna fixează într'o îngrămădire de gânduri uriașe, râvnitor spre zările Dumnezeirii, o problemă „pe cât de nobilă, frumoasă și unică în felul său, îmbrățișând cu căldură întreaga noastră națiune din toate părțile, pe atât și de serioasă și grea, *pentrucă cere o perseveranță de fier și un sacrificiu din inimă"*.

Timotei Cipariu, încins cu cele mai înalte sentimente de admirație și recunoștință, răspunde magnific lui Șaguna, stăruind cu mândria strămoșilor imperiali asupra importanței covârșitoare a limbii naționale, acest *„tezaur dulce ca sărutările măicuțelor noastre, când ne aplecau la sânul lor, tezaur mai scump decât viața; tezaur care de l-am fi pierdut, de l-am pierde, de vom suferi vreodată ca cineva cu puterea, cu înșelăciunea sau cu momele să ni-l răpească din mâinile noastre, atunci mai bine să ne înghită pământul de vii, să ne adunăm la părinții noștri cu acea mângâere, că nu am trădat cea mai scumpă ereditate, fără de care nu am fi demni a ne numi fiii lor: limba românească"*.

Astfel de sentimente înmiresmate de smirna dragostei de neam, au înflorit și rodit în lanurile sufletești ale eroilor de gând și de faptă din Ardealul îmbrâncit de atâtea valuri dușmane. In fața lor s'a ridicat „Asociația", dorită cu atâta înfrigurare de toți buni fii ai neamului ardelean și visată atât de limpede de înviforații luptători din 48: Axente, Balint și Iancu, s'a înălțat biruitoare asemenea cetății de munți a lui Decebal, o cetate clădită din lespezile spirituale ale unui neam ce-și apără ființa.

Și au alergat la această masă împărătească români desrobiți din lanțurile iobăgiei, fie din coclaurile munților, fie din umbra codrilor, fie din câmpia văilor, îndrăgind-o ca pe o măicuță dulce. Cetatea lui Decebal ne-a ajutat întru adăpostirea și apărarea ființei noastre fizice, iar „Astra" lui Șaguna întru apărarea ființei sufletești de neam românesc. N'a fost preot sau dascăl, avocat sau alt cărturar român, care să nu se mândrească a fi membru al acestei reuniuni de suflete, care *unește cu ajutorul cărții purtătoare de lumină, acolo unde desbină legea haină și otrava vrăjmașului.*

Adunările generale, care călătoreau an cu an în diferitele centre ale așezărilor românești, erau tot atâtea praznice împărătești, la care alerga să participe tot ce avea neamul românesc din Ardeal mai înflorit. Preoții și învățătorii cu fetele lor gătite ca domnițele din „Nunta Zamfirei", avocații și doctorii cu întreaga lor familie, teologii din Sibiu și Blaj și studenții din Cluj, Pesta și Viena, alergau la aceste nunți cezareene, aidoma cum alergau pe vremuri cei mai buni ai nemuritorilor elini la jocurile olimpice. Intelectualii dintr'un sentiment de nețărmurită dragoste pentru această instituțiune, își botezau copilele cu numele ei de „Astra"; cei fără copii își lăsau averile pentru scopurile naționale ale ei, iar oștirea nenumărată a membrilor își plătea cu sfințenie cotizațiile anuale. Din aceste cotizații conducătorii „Astrei" au ajutat studenți, în deosebi pe cei răsăriți pe prispa casei țărănești, meseriași și ucenici și chiar și pe plugari spre a-și putea înzestra ograda. A creiat Școala superioară de fete, jertfind fără cântar pentru creșterea viitoarelor mame, în spirit sănătos național și moral. A sprijinit literatura și știința, îmbărbătând pe scriitori prin acordarea de premii; a tipărit o mulțime de lucrări din toate domeniile, dintre care amintim cea dintâiu Enciclopedie Română și Dicționarul numelor de localități cu populație română din Ardeal, Banat, Crișana și Maramureș. Tot conducătorii „Astrei" din vremuri au înființat biblioteca centrală, care numără astăzi aproape 100.000 volume și au întemeiat Muzeul central cu 9 secții.

Dar cel mai mare merit și l-a câștigat Asociația prin strădaniile neostenite „de a răspândi lumina și a ținea pururea viu simțământul național în sânul poporului, ridicând mintea, inima și bună starea materială a țăranilor noștri". In acest scop a împărțit Ardealul în circumscripții, iar conducerea locală a acestora a înființat biblioteci poporale în sate și au organizat șezători literare și cursuri pentru analfabeți. Tot prin hărnicia însuflețită și priceperea luminată a conducătorilor „Astrei" s'au întemeiat Bănci poporale, cooperative sătești și s'au organizat diferite expoziții cu scop de stimulare.

Dar peste toate aceste năzuinți și strădanii de înaltă valoare națională a fluturat întotdeauna steagul românesc al unirii. El a strâns sub faldurile lui pe fiii neamului din toate părțile țării ardelene spre a se cunoaște, a-i deprinde întru împreună lucrare, învățându-i a se simți cu toții fii ai aceluiași popor și a hrăni acelaș ideal: *asigurarea existenței și întărirea materială, morală și culturală a neamului din care facem parte.*

Durere, între rândurile marilor luptători, atunci ca și astăzi, s'au strecurat așa numiții zarafi ai culturii naționale, dar aceștia n'au fost în stare să încurce drumul de biruință al instituției Șaguniene.

Z. SANDU

După încetarea ostilităților între Peru și Equador

Buenos Aires, 3 (Rador). — *Corespondentul agenției D. N. B. transmite:*

D. Castillo, vice președintele Republicei, a adresat telegrame președinților Republicilor Peru și Ecuador cu prilejul încetării ostilităților la frontiera dintre cele dou țări, în care le exprimă felicitările sale și marea sa satisfacție de a vedea sfârșit acest conflict, care a durat mai multe săptămâni.

Vice președintele Castillo își exprimă de asemeni speranța că o pace durabilă este acum asigurată în familia panamericană.

D. Castillo a felicitat telegrafic și pe reperezentanții Argentinei la Lima și Cuito pentru sforțările lor de mediație, cu care fuseseră însărcinați de guvernul argentinean.

Câteva zile printre sburători

(Urmare din pag. I-a)

mandantul escadrilei, întâlnește 4 avioane. Le atacă și doboară unul.

E ziua în care Agarici atacă sponte sua 7 doborând 3.

In aceeaș zi, adjutantul stagiar Popescu Constantin întâlnind 7 bombardiere, doboară unul.

❖

In ziua de 24 Iunie, adjutantul șef Rădulescu Andrei întâlnește 7 avioane inamice și doboară unul.

In aceeași zi, locotenentul Toma Lucian și adjutantul stagiar Camenceanu Eugen întâlnesc 3 bombardiere. Doboară fiecare câte unul.

❖

In ziua de 30 Iunie, adjutantul Camenceanu Eugen și adjutant t. r. Pomuț Constantin întâlnesc 3 avioane de vânătoare. Doboară două și gonesc pe-al treilea.

In aceeași zi, adjutantul șef Rădulescu Andrei și adjutantul stagiar Popescu Constantin întâlnesc 15 avioane de vânătoare. Doboară: adjutant Rădulescu, 3; adjutant Popescu, 1.

In aceeași zi, adjutantul Cordescu Petre și sergentul t. r. Culcer Nicolae se întâlnesc cu 4 avioane de vânătoare. Doboară fiecare câte unul.

E ziua cea mai bogată în vânat.

❖

In ziua de 4 Iulie, căpitanul Gh. Em. Georgescu comandantul escadrilei și locotenentul Agarici Horia se întâlnesc cu 14 avioane de vânătoare. Ambii doboară câte unul.

❖

In ziua de 8 Iulie, locotenentul Toma Lucian și adjutantul Camenceanu Eugen întâlnesc 3 bombardiere. Camenceanu doboară două sigur și unul probabil.

In aceeași zi, ajutantul șef Rădulescu Andrei, primește lupta cu 6 avioane inimice doborînd unul.

❖

In ziua de 14 Iulie, adjutantul Camenceanu întâlnește 3 avioane de vânătoare. Doboară unul.

❖

Toate aceste victorii (am lăsat deoparte pe cele neomologate), au fost câștigate în vânătoare liberă. Spre a fi găsit inimicul a fost căutat de vânătorii noștri în adâncul frontului, deasupra teritoriului, la acea dată stăpânit încă de el.

In rezumat, putem afirma că escadrila căpitan Gh. Em. Georgescu a vânat stricto sensu.

Plecau vânătorii la ruși, cum ar fi plecat la sitari sau becaține. Și după cum gingașele sburătoare, când nu sunt în pasaj, prezintă serioase dificultăți de ochire prin sborul lor capricios, tot atât de greu de vânat e și ciolovecul sburător, care, izolat în spațiu, păstrează în fața vânătorului o prudență și respectuoasă distanță.

❖

Am început redactarea acestor note fugare la ușa cortului ofițerilor piloți, într'un amurg triumfal, marcând din depărtarea lui incandescentă terminarea misiunii celor doi piloți ai noștri, plecați peste fruntarii.

Se 'ntunecă.

De pe-un aerodrom vecin, două Messerschmidt-uri decolează grațios, ca după un elegant viraj să-și ia înălțimea, sburând la inimic.

Puțin după plecarea lor, ai noștri aterizează, venind tot deacolo.

Parodiind Stukas-urile, țânțarii în formație de luptă ne atacă în picaj. In definitiv, suntem obiective militare.

Sunt mai loaiali ca aviația bolșevică.

Cpt. rez. Al. O. Teodoreanu
din artilerie

(va urma)

Statornicia politicei românești

(Urmare din pag. I-a)

rile lor cauza Europei întregi contra primejdiei distrugătoare a bolșevismului".

Astăzi însă Anglia este aliata bolșevismului.

Ce s'a întâmplat oare în decursul acestor mai mult de douăzeci ani pentruca Marea Britanie să nu mai considere bolșevismul ca o primejdie europeană și să treacă în apărarea lui cu toate forțele ei?

Au renunțat oare bolșevicii la doctrina lor? S'a uitat la Londra crimele și ororile săvârșite de dictatura roșie? Au uitat conducătorii Marei Britanii acea politică de izolare a Rusiei sovietice inspirată și susținută cu atâta energie în numele civilizației la Londra și la Paris? Și, în vremea mai apropiată s'a uitat în Anglia ipocrizia Moscovei care luni de zile a urmat tratative cu misiunile engleze și franceze înșelându-le pentru ca după ce a încheiat un acord cu Germania, de a douza zi, după cum a arătat Fuehrerul în discursul său, să șantajeze necontenit și să se pregătească apoi să invadeze Europa? Dar atacul contra Finlandei când la Londra se rosteau cuvinte de admirație pentru poporul finlandez și se exprimau regrete că nu i se pot trimite ajutoare, fiindcă nu puteau trece prin Norvegia și Suedia? Dar atacul contra țărilor baltice și contra României?

Marea Britanie le-a uitat toate acestea și astăzi ea este aliata bolșevicilor pe cari îi proclamă apărători ai libertății și ai democrației.

Noi am rămas neclintiți pe linia noastră de conduită. Adversari neînfricați ai bolșevismului, n'am avut niciun moment încredere în cuvântul lor și am considerat, fără întrerupere, bolșevismul ca o primejdie distrugătoare.

In Bucovina, și în Ungaria, trupele române gonind pe bolșevici, a apărat, în trecut, civilizația europeană.

Astăzi, în Basarabia, în Bucovina și dincolo de Nistru, ostașii români apără cauza permanentă a românismului, care este dezrobirea provinciilor românești și menținerea ordinei noastre politice și sociale împotriva amenințării de disoluție bolșevică!

Aviația maritimă japoneză a bombardat localitățile din provincia Honan

Tokio, 3 (Rador). — **Corespondentul agenției D.N.B. anunță că formații din aviația maritimă japoneză au bombardat Duminică după amiază localitățile Hangceau Clangșa și Cinkiang, din provincia Honan.**

Mai multe tone de bombe explozive au fost aruncate asupra obiectivelor militare. Se semnalează mari incendii.

Agenția DOMEI declară că aviația japoneză și-a reluat atacurile contra orașului Ciungking și contra altor localități din provinciile Seciuan și Kuantung.

BULETIN ARHEOLOGIC ȘI NUMISMATIC

TALERUL MARELUI VORNIC NICOARĂ

de CONST. MOISIL

In cabinetul numismatic al Academiei de științe din Petrograd s'a putut admira multă vreme un ban mare de aur, care provenia din colecția personală a fostului țar Petru cel Mare.

El era considerat drept talerul de aur al principelui de Holm și reprezenta pe față pe Sf. Nicolae ,însoțit la stânga de bustul lui Cristos și la dreapta de al Maicii Domnului ,iar pe revers o lungă inscripție în limba veche slavă. (Fig. 1—2).

Deși această inscripție era într'o limbă apropiată de limba rusă și în caractere destul de lămurite ,n'a putut fi descifrată decât fragmentar și cu foarte multe greșeli de numismații și arheologii ruși.

Rândul prim al inscripției n'a putut fi citit de loc; cele două litere dela începutul rândului al doilea: *ZE*, au fost considerate ca cifre, indicând anul baterii (7005 dela facerea lumii sau 1497 dela Cristos); iar cuvintelor următoare li s'a denaturat complet sensul.

Astfel textul inscripției a fost citit în modul următor — îl dau în traducere românească: „La 1497 a făcut un taler de aur, turnat în aur și l-a dăruit doamnei sale Todosia".

De oare ce rândul întâi al inscripției, care cuprinde numele donatorului, a rămas nedescrifrat, numismații ruși au trebuit să caute îi istoria țării lor un personagiu important care să fi trăit în apropierea anului 1497 și să fi avut o soție cu numele Todosia, căruia să-i fi putut face cadou acest taler de aur. Și în adevăr au găsit pe principele Vasile Danilovici de Holm, care s'a căsătorit în anul 1500 cu o mare ducesă rusă, numită Todosia.

Deci talerul a fost atribuit acestui principe și a fost considerat ca un monument unic și de mare preț al monetăriei vechi rusești.

Este adevărat, că acest taler de aur nu semăna de loc cu talerii obișnuiți, cari erau de argint și aveau tipurile în legătură cu țara unde au fost emiși (efigia suveranului, stema lui sau stema țării, etc.). De altă parte el nu era bătut, ci atât figurile de pe față, cât și inscripția de pe revers erau gravate în adânc. Toate dovezi evidente, că nu era o monetă de circulație, ci un simplu obiect de podoabă de formă monetară.

Dar numismații ruși nu s'au lăsat impresionați de aceste amănunte și au continuat să-l considere ca produs al monetăriei rusești dela sfârșitul veacului al XV-lea.

Fig. 1-2. — Talerul vornicului Nicoară

Abia în anul 1882 arheologul Kunic a descoperit adevăratul caracter al acestui monument și a făcut o comunicare asupra lui la Academia de științe din Petrograd.

Kunic a reușit să descifreze în mod exact întreaga inscripție de pe reversul talerului și a constatat că nu avea absolut nicio legătură cu principele de Holm sau cu numismatica rusească, ci că era un obiect de artă românească.

In adevăr iată cum glăsuia textul inscripției de pe revers — îl dăm iarăș în traducere românească: „Nicoară, mare vornic al țării de sus, a făcut acest taler de aur și cu lanț de aur și l-a dăruit doamnei sale Todosia".

Nicoară însă e nume românesc, iar demnitatea de mare vornic al țării de sus este o veche dregătorie moldovenească.

Iși poate închipui ori și cine surpriza învățaților ruși când au aflat, că prețiosul unicat monetar din colecția lui Petru cel Mare este un produs românesc și provine dela un mare boier moldovean.

Un erudit român basarabean, istoricul P. A. Sârcu, care făcea studii la Petrograd, a identificat imediat pe marele vornic Nicoară, arătând că a trăit la începutul veacului al XVII-lea și că este ctitorul bisericii Nicorița din Iași.

Cu toate acestea, s'au găsit și mai târziu cărturari ruși, cari au citit sau interpretat în mod eronat inscripția de pe talerul lui Nicoară, căutând să-l dateze la 1493 sau susținând că „Țara de sus" însemnează „țara muntenească".

Acestora le-a dat un răspuns definitiv distinsul nostru jurist și istoric, I. Tanoviceanu, fost profesor la universitatea din Iași. De altfel oricine cunoaște cât de puțin limba și epigrafia slavo-română își dă seama, cercetând inscripția talerului, că lectura lui Kunic este absolut exactă; după cum oricine știe istoria și instituțiile noastre, recunoaște în vornicia țării de sus (sau a țării de jos) dregătorii moldovenești.

Rămâne de stabilit acum cine era marele vornic Nicoară, care a comandat pentru soția sa Todosia acest curios taler de aur.

Intr'o erudită lucrare publicată de curând în Revista Istorică Română, d. I. Miclescu-Prăjescu arată, că la începutul veacului al XVII-lea erau în Moldova doi boieri mari cu acest nume: Nicoară Prăjescu, mare logofăt și apoi mare vistiernic, înrudit de aproape cu familia domnească a Movileștilor, și marele vornic, devenit apoi hatman, Nicoară sau Nicoriță din neamul Baltag. Soția acestuia din urmă se chema Teodosia și era sora lui Miron Barnovschi-Movilă, fost și el Domn la Moldovei.

I. Tanoviceanu a urmărit mai de aproape cariera politică a acestui Nicoriță și a constatat, că a fost mare vornic de țara de sus în mai multe rânduri: la 1615 sub Ștefan Tomșa; la 1617 și 1618 sub Radu Mihnea și la 1619-1620 sub Gaspar Gratiani; mai târziu în a doua domnie a lui Radu Mihnea a ocupat din nou această demnitate (1624). In 1629 cumnatul său Miron Barnovschi-Movilă l-a făcut hatman și în această demnitate și-a sfârșit cariera politică la 1629.

După cum a spus și P. A. Sârcu el este ctitorul bisericii Nicorița din Iași, care-i poartă numele.

Prin urmare marele vornic de țara de sus Nicoară sau Nicoriță a ocupat această demnitate în mai multe rânduri ,astfel că nu se poate preciza mai de aproape la care dată a comandat talerul de aur pentru soția sa. Cum însă cariera lui de mare vornic de țara de sus se cuprinde între anii 1615-1624, intervalul acesta de 10 ani este destul de scurt pentru datarea unui obiect de podoabă ca acesta. Căci deși în inscripție îl numește taler, în realitate era un medalion de aur cu icoana sfântului Nicolae, protectorul familiei, și cu un lanț de aur spre a fi purtat la gât.

Este greu de spus dacă acest medalion, de o execuție destul de simplă, a fost lucrat în țară sau în vreun oraș săsesc din Transilvania. In orice caz figurile personagiilor sfinte de pe fața lui sunt prea imperfecte spre a le putea atribui unui meșter mai bun.

Dar cu toate scăderile acest obiect de prodoabă este un exemplu în plus de predilecția pe care o aveau boierii noștri pentru podoabe scumpe și de luxul gătelii femeiești în clasa noastră superioară.